

Vergaderjaar 2022–2023

32 698

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Nr. 79

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 april 2023

Hierbij ontvangt u de 23^e Voortgangsrapportage (VGR23) van het Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2) aan. De rapportage bestrijkt de periode van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2022.

In het HWBP-2 werken de waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan de waterveiligheid rekening houdend met de inpassing van de primaire dijk, duinen- en kustverbeteringen in de omgeving.

Al meer dan 1.000 jaar worden dijken en duinen ingezet om Nederland droog te houden. Dijken en duinen zijn dragers van ons landschap. Bodemdaling en klimaatverandering hebben grote invloed op de Nederlandse Delta en het dijkensysteem. Het aanleggen, versterken en onderhouden van dijken en duinen is daarom nooit klaar. Nieuwe projecten vallen niet meer onder het HWBP-2, maar onder het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Samenvatting wijzigingen ten opzichte van de 22e Voortgangsrapportage

Planning

In de verslagperiode is er geen project opgeleverd. 86 van de 87 projecten voldoen aan de vigerende veiligheidsnorm. Op dit moment bevindt zich nog één project in de realisatiefase. Het betreft hier het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam. Voor het project Waddenzeedijk Friese Kust, dat wel al is opgeleverd, dienen nog herstelwerkzaamheden uitgevoerd te worden.

De oplevering van het gehele HWBP-2 programma was initieel voorzien voor eind 2022. Het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam heeft vertraging opgelopen. Hierdoor is de oplevering van het totale programma HWBP-2 vertraagd. De huidige prognose is nu oplevering

eind 2027. Hiervan was al melding gemaakt in de vorige voortgangsrapportage.

Dit wordt verderop in de brief toegelicht onder «Ontwikkelingen na de verslagperiode».

Voortgang

Project Eemdijken en Zuidelijke Randmeren

Voor het project Eemdijk en Zuidelijke Randmeren is in 2022 de toegepaste, verontreinigd gebleken thermisch gereinigde grond, die gebruikt was bij het versterken van het deeltraject Westdijk, afgegraven en afgevoerd. Het deeltraject is vervolgens hersteld en afgewerkt. De aannemer heeft het werk op 29 juni 2022 aan het waterschap opgeleverd. In de nu gerapporteerde verslagperiode zijn de herstelkosten voor het project financieel afgewikkeld, tevens is er voor de juridische kosten een beschikking afgegeven. Het waterschap gaat conform de vereisten in de subsidieregeling de kosten van het herstel trachten te verhalen op de aannemer die de schade veroorzaakt heeft.

Project Waddenzeedijk Friese Kust

In een deel van het project is een innovatieve oplossing uitgevoerd met gebruikmaking van Elastocoast. Erosie van de Elastocoast zorgt ervoor dat de levensduur van 50 jaar niet wordt gehaald. De herstelwerkzaamheden hiervoor worden opgenomen in het HWBP project Koehool-Lauwersmeer. Het waterschap heeft een raming van de herstelkosten bij de programmadirectie ingediend. Deze kosten wordt momenteel door de programmadirectie getoetst.

Project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam

Het waterschap heeft meerkosten gerapporteerd. Voor een deel hiervan (€ 56,9 miljoen) is vastgesteld dat deze subsidiabel zijn. Zoals gemeld in de VGR22 is hiervoor een beschikking afgegeven. Voor het resterende deel van de gerapporteerde meerkosten dient nog een passende onderbouwing te worden aangeleverd.

In de verslagperiode heeft het waterschap een voorschotaanvraag voor het jaar 2022 ingediend. Deze is positief getoetst en heeft geleid tot het verstrekken van een voorschot van € 72,5 miljoen.

Het waterschap heeft in vorige verslagperiode aangegeven dat er meer tijd nodig is voor de terinzagelegging van het Projectplan Water voor het deeltraject Durgerdam, zoals gemeld in de VGR22 (Kamerstuk 32 698, nr. 70).

Deze extra tijd is nodig om een oplossing te vinden voor de versterkingsopgave in het licht van de gebleken autonome verzakking van de bebouwing die dicht tegen of in de dijk staat.

Financiën

Het actuele programmabudget is toegenomen met € 30 miljoen en bedraagt op peildatum 31 december 2022 € 2.785 miljoen (VGR22 € 2.755 miljoen). De wijziging betreft toevoeging van de indexeringen over de jaren 2021 en 2022.

De actuele programmaraming is in de huidige verslagperiode toegenomen met € 35 miljoen en bedraagt op peildatum 31 december 2022 € 2.780 miljoen (VGR22 € 2.745 miljoen). Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het indexeren van de projectramingen en overige programmakosten.

Het verschil tussen de programmaraming en het programmabudget bedraagt aan het einde van de verslagperiode € 5 miljoen (VGR22 € 10 miljoen). Daarmee is op dit moment geen spanning tussen programmaraming en programmabudget.

De verwachting is dat de huidige ruimte van € 5 miljoen nog stevig muteert.

Aan de budgetkant zal de eerder gerapporteerde budgetschuif van € 40 miljoen worden toegevoegd vanuit het Deltafonds. In het verleden is budget van het HWBP-2 vrijgevallen (in totaal € 572 miljoen). Deze vrijval is voor 2/3e deel toegevoegd aan het budget van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en voor 1/3e deel aan de vrije investeringsruimte van het Deltafonds. Zoals in eerdere voortgangsrapportages toegelicht, zal bij een eventueel toekomstig budgettekort op het HWBP-2 volgens diezelfde verdeelsleutel budget worden overgeheveld uit het HWBP en het Deltafonds. Mocht er bij het afronden van het HWBP-2 programma budget overblijven, wordt dit ook via dezelfde verdeelsleutel verrekend.

Aan de ramingskant kunnen nog mutaties ontstaan door een positieve beoordeling van de gerapporteerde meerkosten (waaronder uitwerking Durgerdam) vanuit het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam.

Risico's

Voor de risico's van het HWBP-2 worden risicoreserveringen aangehouden op zowel project- als programmaniveau.

De totale financiële waarde van de risico's op projectniveau is in de rapportageperiode ongewijzigd ten opzichte van de VGR22. Deze risicoreservering bedraagt op 31 december 2022 € 76,2 miljoen voor het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam.

De totale financiële waarde van de risico's op programmaniveau is door doorvoering van de indexering verhoogd met € 1,6 miljoen tot totaal afgerond € 47,4 miljoen (was € 45,9 miljoen). Dit is exclusief de in het toetsproces lopende risico's van het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam.

Ontwikkelingen na de verslagperiode

Project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam

Het waterschap werkt momenteel aan een toetsbare actuele planning, die als basis dient voor een nog in te dienen voorschootaanvraag in 2023.

Project Nieuwe Maas Krimpen

Het project is al opgeleverd (voldoet aan de veiligheidsnorm). Het waterschap heeft eind 2022 een afrekening ingediend, deze is getoetst en er is eind januari 2023 een vaststellingsbeschikking verstrekt. Hiermee is dit project in zijn geheel nu ook financieel afgerond.

Project Bergambacht-Ammerstol-Schoonhoven

Het project is al opgeleverd (voldoet aan de veiligheidsnorm). Het waterschap heeft op 15 februari 2023 een eindafrekening ingediend, deze wordt op dit moment door de programmadirectie getoetst.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers